

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

132:3 • 2012

Svenskt biografiskt lexikons databas på Internet

I maj 2012 lanserades den digitaliserade versionen av *Svenskt biografiskt lexikon* (SBL) på Riksarkivets hemsida, <<http://www.nad.riksarkivet.se/sbl/>>. *Svenskt biografiskt lexikon* är ett personhistoriskt lexikon som började ges ut 1917 och som vid 2012 års ingång omfattade 33 delar, från A till Ström. Lexikonet utgör en på förstahandskällor baserad generalinventering av betydelsefulla personer och deras gärningar under olika skeden av det svenska samhällets utveckling. Hittills har över 9 000 släkt- och personartiklar publicerats på sammanlagt cirka 25 000 sidor, vilket gör *Svenskt biografiskt lexikon* till ett av de största uppslagsverken i Norden.

Svenskt biografiskt lexikon är ett utmärkt redskap för bland andra lärare, forskare och studenter i historia. Databasen är en ompublicering av lexikonet på Internet och tillåter flexibla sökningar utifrån ett flertal olika kriterier. Texterna i nätversionen är desamma som i det tryckta lexikonet, som dock fortfarande är originalet.

European Social Science History Conference (ESSHC), Glasgow, 11–14 april 2012

The International Institute of Social History, med säte i Amsterdam, har i snart 20 år organiserat denna stora internationella socialhistoriska konferens som attraherar forskare huvudsakligen från Europa men också från andra världsdelar. I år hölls konferensen i Glasgow, med drygt 1 100 deltagare. Fler hade anmält sig, men Elis Hiemstra, som ansvarar för själva den praktiska organisationen, berättade under konferensens General Meeting att ovanligt många hade haft svårt att komma detta år, bland annat på grund av problem med visum och finansiering. Det var också något färre utomeuropeiska deltagare denna gång jämfört med tidigare, vilket är tråkigt och bör föranleda en analys. Tematiken inbjuder definitivt till möten mellan regioner och kan många gånger generera mycket intressanta möjligheter till komparationer som utmanar traditionella nationella paradig. Afrika, Asien och Latinamerika har dessutom sina egna nätverk knutna till konferensen.

Konferensen var som vanligt mycket välmatad och täckte ett brett spektrum av forskningsintressen, varav jag i detta meddelande bara kan täcka en bråkdel. Jag upplevde deltagarna som väldigt blandade i åldrar, från unga doktorander med nya projekt till mer garvade veteraner. Mitt intryck var att de äldre och yngre delvis hamnade i olika sessioner. Ett vid tidpunkten frus-

terrande men i efterhand mycket klagörande samtal utspelade sig under en lunch på en traditionell pub nära universitetet. Över mycket stora portioner *fish and chips* möttes företrädesvis lite äldre manliga svenska historiker. Jag var enda kvinnan vid bordet – de kvinnor som hörde till lunchsällskapet hade i stället valt ett lite nyare ställe bredvid som erbjöd mindre tung kost. De flesta herrarna i sällskapet var eniga om att inget nytt just nu hände inom socialhistorisk forskning. I själva verket hade inget nytt hänt på ganska många år, och de sessioner de gick på var ganska förutsägbara.

Det kan nog hända att det finns en viss svårighet i att tydligt visa vad som är radikalt nytt inom det socialhistoriska fältet eftersom detta är ganska eklektiskt. Flera teman och sessioner bjöd ändå på spännande ny forskning, och dessutom märktes i flera fall en klar utveckling sedan den förra konferensen i Gent 2010.³ Projekt och problemområden som då var ganska empiriska och nya hade nu utvecklats så att större strukturella insikter vunnits. Nätverket Women and Gender erbjöd flera spännande sessioner, bland annat en på temat "Gender, political thought and the shaping of early modern politics", där ett par bidrag studerade klassiska politiska tänkare – Machiavelli och Bodin – ur nya perspektiv. Där demonstrerades att synen på familj och på politik var nära sammanlänkade och att stark kvinnlig auktoritet inte alls utslöts i detta tänkande, tvärtom. Äntligen kanske decennier av genushistorisk analys börjar ändra de grundläggande sätt vi har att studera och förklara det politiska livet och därmed samhället i stort. Dessa nya perspektiv märktes också i många andra sessioner på temat makt, auktoritet och politik.

Emotionerna har på allvar kommit in i den historiska forskningen och detta spännande område behandlades på flera olika sessioner. Hur känslor uttrycks, vilka känslor som får uttryckas och hur samhället skapar normer för känslor är frågor med viktiga implikationer för forskning om exempelvis ekonomiska strukturer och social kontroll. Att se människan i samhället, både som individ och som del i en större struktur, förefaller bli viktigare inom en rad olika forskningsfält.

En så stor konferens som denna erbjuder goda möjligheter till jämförelser mellan olika regioner, vilket också var temat för flera sessioner. Ett mycket stort transnationellt projekt som presenterade sin verksamhet är Eurocore Cuius Regio, där forskare från hela Europa samverkar. Här bryts också indelningen i äldre och modern historia, vilket är uppfriskande. Ett problem vi historiker ändå har är att vår forskning oftast behandlar en viss plats och en vis epok och såväl platsen som tiden måste beskrivas så att resultaten blir begripliga. Att genomföra sådana presentationer, som är översiktliga och

3. Se undertecknads rapport i *Historisk tidskrift* 130:4 (2010) s. 825f.

samtidigt ingående nog för att ge en adekvat inramning, är sannerligen en utmaning. Det skulle vara givande vid framtida konferenser att ha explicita diskussioner om de problem som historikerna ställs inför i dylika sammanhang. Hur ska historiker göra för att vara såväl örnar som tryffelsvin, nu när de stora allomfattande teorierna inte längre erbjuder färdiga lösningar?

Konferensen erbjöd som sagt en mycket stor mängd parallella sessioner. Dock märktes vissa svårigheter med att skapa de mötesplatser mellan forskare som är ett av huvudsyftena med denna typ av konferens. Några sessioner dominerades av forskare från en viss region, exempelvis iberiska halvön, och drog då lyssnare främst från samma region. Liknande flockbeteenden kunde som tidigare beskrivits också märkas vad gäller ålder och kön. Många, bland andra forskare från Portugal och Spanien som jag talade med, var samtidigt väldigt angelägna om att knyta nya kontakter och utveckla transnationella projekt. Frågan är om konferensarrangörerna kan påverka framtida möten så att nya konstellationer uppmuntras. Nätverken verkar just nu inte fungera så nyskapande. På nätverksmötena på torsdag eftermiddag mötte mycket få upp – Antiquity och Middle Ages samlade exempelvis bara fem personer och något egentligt möte blev det inte. Kanske någon form av virtuell vetenskaplig *match making*-session av den typ som större forskningsfinansiärer redan ordnar skulle kunna vara en lösning på dessa strukturella problem.

Nästa konferens hålls i Wien 2014 och mycket talar för att den kommer att bli en plattform för många intressanta diskussioner. Ett engagemang från deltagarna krävs dock också för att vidareutveckla konferensen. Den styrs inte bara av sin moderinstitution utan också av nätverken och ett mer övergripande Advisory Board, vars medlemmar enligt konferenskatalogen är öppna för förslag.

Örebro universitet

LOUISE BERGLUND